

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Nyt fra ICOEL

Temadagen for udendørsgriseproducenter 03.03.2026

Heidi Mai-Lis Andersen

Ændringerne i normtal for økologiske grise

Øget produktivitet

Gældende: 23,4 producerede smågrise a 15 kg
Nye: 25,5 producerede smågrise a 16 kg

Øget foderforbrug per årssø

Gældende: 1843 FE per årssø
Nye: 2203 FE per årssø

Ændre normtal fodret

	Råprotein g/FE		Fosfor, g/FE	
	Nugældende	2025/2026	Nugældende	2025/2026
Sofoder ¹ (foderblandinger)	136,8	110,7 ⁵	5,0	5,45 ⁵
Kløvergræs (afgræsning)	-	250,7 ⁶	-	4,6 ⁶
Græsensilage (grovfoder)	-	201,6 ⁶	-	4,4 ⁶
Maisensilage (grovfoder)	-	101,0 ⁶	-	2,4 ⁶
			5,70	6,25 ⁵
			5,20	5,28 ⁵
			5,00	5,39

Årsag

- Normer nu baseret på 100% færdigfoder
- Råd fra dyrlægen?

Nugældende: 100 årssøer med smågrise til 31 kg kræver ca. 34 ha harmoniareal
Fra 1. aug. 2026 ? : 100 årssøer med smågrise til 31 kg kræver ca. 42 ha harmoniareal

Ændringerne i normtal for økologiske grise

Øget produktivitet

Gældende: 23,4 producerede smågrise a 15 kg
Nye: 25,5 producerede smågrise a 16 kg

Øget foderforbrug per årssø

Gældende: 1843 FE per årssø
Nye: 2203 FE per årssø

Ændret normtal i fodret

	Råprotein g/FE		Fosfor, g/FE	
	Nugældende	2025/2026	Nugældende	2025/2026
Sofoder ¹ (foderblandinger)	136,8	110,7 ⁵	5,0	5,45 ⁵
Kløvergræs (afgræsning)	-	250,7 ⁶	-	4,6 ⁶
		201,6 ⁶	-	4,4 ⁶
		101,0 ⁶	-	2,4 ⁶
		170,5 ⁵	5,70	6,25 ⁵
		159,2 ⁵	5,20	5,28 ⁵
Vægtet sofoder: Sofoder, smågrise-foder, afgræsning og grovfoder vægtet efter respektive andel FE ⁴	136,8	123,8	5,00	5,39

Reglerne er ikke vedtaget
⇒ Tallene ikke opdateret i mark-online
Vi presser på for at få en afklaring

Nugældende: 100 årssøer med smågrise til 31 kg kræver ca. 34 ha harmoniareal
Fra 1. aug. 2026 ? : 100 årssøer med smågrise til 31 kg kræver ca. 42 ha harmoniareal

Forbedret fosforudnyttelse hos økologiske søer (FORFOS)

Projekts formål:

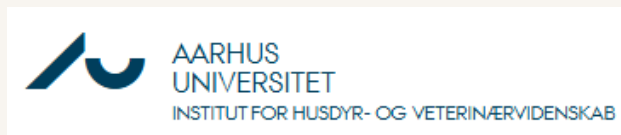
Minimere fosfor tabet fra søer på friland

- Forbedre jordens fosforkredsløb i sofolde
 - udvikling og implementering af nye ernæringsmæssigt fosfor optimerede sommer- og vinterfoderblandinger til søer
 - der understøtter optimal produktion og holdbarhed

Projektperiode: December 2024 til November 2028

Projektpartner:

Støtte af:

STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

Inddrage fosfor bidraget fra grovfoderet i foderrationen

Fordøjelighedsforsøg med søer (AU-Foulum)

Fosfor i 3 typer af økologisk grovfoder

- 0,6-0,8 g P per kg frisk grovfoder
- Fordøjelighed 15-25%

Ved daglig indtag af 6 kg grovfoder
(0.9-1.0 FEso per dag)

Fosfor bidrag fra grovfoderet:

- Heraf fordøjeligt:

3,8-4,6 g P

0,6-1,0 g P

Frisk græs

Kløvergræs ensilage

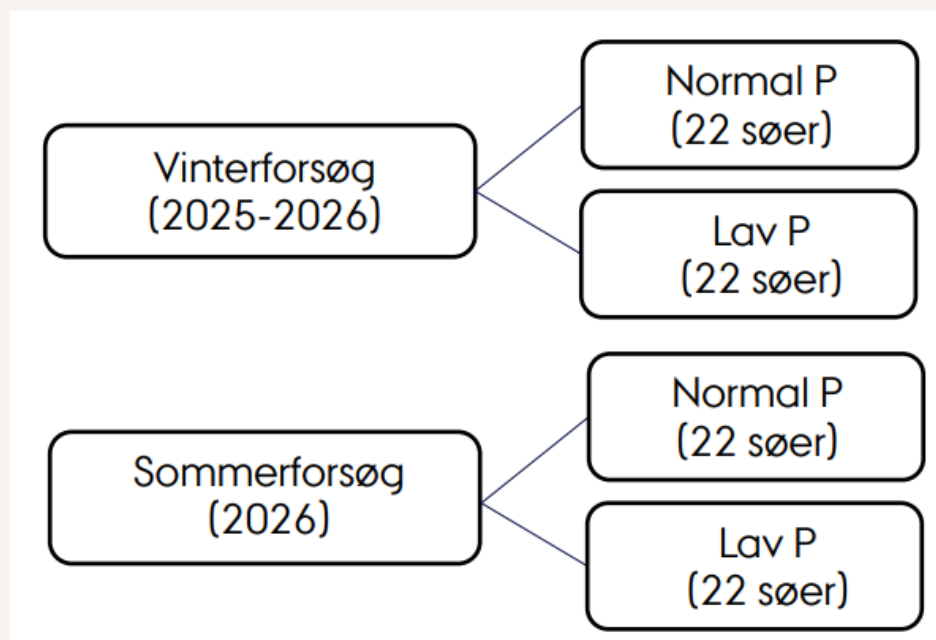
Råvare, g P per FEso	I alt	fordøjeligt	ufordøjeligt	
Hvede (øko)	2,31	0,65	1,66	Varmbehandlet
Helsæd (Byg)	3,32	1,43	1,89	

Pulp ensilage

Optimeret P-forsyning hos økologiske søer

Forsøg på Økoplatformen AU-Viborg

Drægtighed:
Lav: 1,30 g ford. P / FEso

+ Bidrag fra grovfoderet

Diegivning:
Lav: 2,25 g ford. P / FEso

Foto: Heidi Mai-Lis Andersen

Optimeret P-forsyning hos økologiske søer

Måleparametre:

Søerne

- Foderoptagelse
- Aflejring af kropsdepoter
 - Vægtændring
 - Rygspæk
- Mælkekvantiteten
- Mineralstatus
- Knoglestyrke (Efter slagt)

Pattegrisene:

- Kuldstørrelse og kuldvægt

2027: Fra forsøg til praktisk – 1 års afprøvning på kommerciel økologisk besætning

Variationer i P-udvaskning fra øvre jordlag

Næste trin: beregning af foldbalancer og scenarieanalyser af tiltag til forbedring af P balancen

Jordprøver:

- Hotspot (høj fæces ophobning)
- Lowspot (lav fæces ophobning)
- Reference (uden for folden)

Foto: AU-AGRO

Foto: Linda Rosager Duve

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Forspiret korn til fjerkræ og smågrise

Projektets formål

at kortlægge

- Mulighederne for at fremstille og anvende forspiret korn til økologisk gris og fjerkræ
- Muligt virkemiddel
 - til øget sundhed og velfærd
 - højere fosfor- og næringsstofudnyttelse

2 årigt projekt (2025-2026)

Støtte af:

Fonden for **økologisk landbrug**

Er ikke godkendt til økologi

Foto Birgitte Hemmingsen

Baggrund for projektet

Litteratur: Fordele ved forspiret korn

- Fundet 8-dobling af fytaseaktiviteten
- Forbedrede produktionsresultater
- Forbedret mave-tarmsundhed hos dyrene
- Anvendes til svage/syge dyr - > energiboost
- Øge velfærden hos dyrene

Problematikker

- Skærpet fosforloft vil begrænse den økologiske produktion
- Smågrisediarré ved fravænning

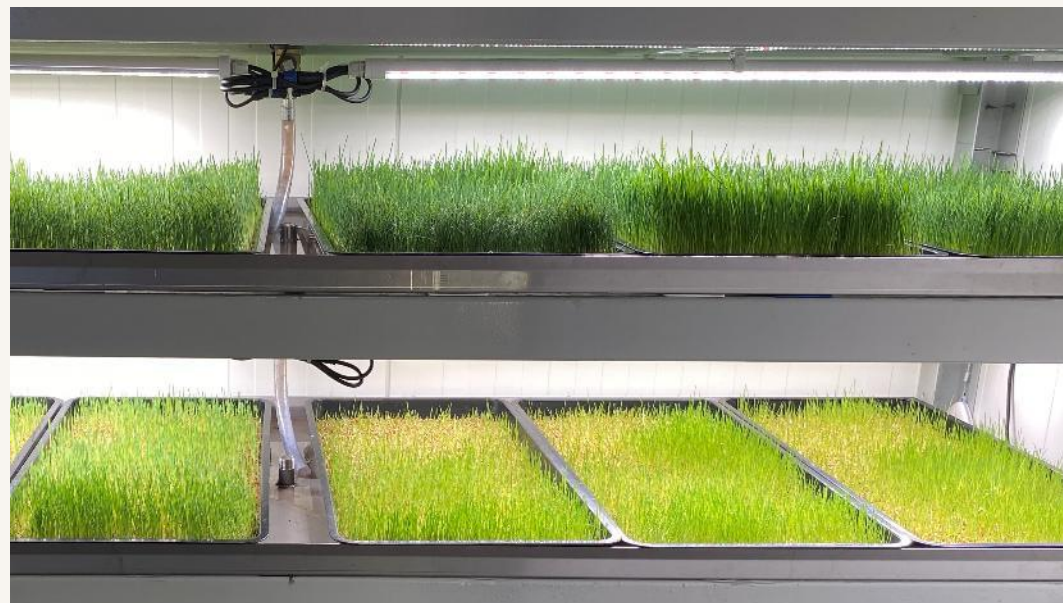

Foto Malene Myllerup

Efterlysning af økologisk smågriseproducent

- Smågrisene 16-30 kg (mindre gruppe)
- Udfordringer med fravænningsdiarré
- **Forsøgsperiode:** september – oktober 2026
 - Dyrkningen foregår på egen bedrift i en prototype
- Erfaringsindsamling: dyrkning, mængder, udfordringsmetode, grisenes adfærd, grisenes sundhed, produktivitet

Foto Malene Myllerup

Foto Birgitte Hemmingsen

Vi har dispensation til at køre afprøvningen

Interesseret?

Kontakt Heidi Mai-Lis Andersen på hmla@icoel.dk eller mobil: 3056 9910

Lysin standarder for økologiske grise fodret med hjemmedyrket protein (ORIGIN)

Formål:

At undersøge det fysiologiske behov for lysin i intervallerne:

30-50 kg, 50-85 kg og 85-110 kg

- Fem niveauer af fordøjelig lysin:
6,1; 6,5; 6,9; 7,3; 7,7 g SID lysin /FEsv
- Lokal produceret råvare
Sojakager erstatte af græsprotein

Projektperiode: August 2023 til Juni 2026

Projektpartner:

Støtte af:

Lysin standarder for økologiske grise fodret med hjemmedyrket protein

Resultater

- Ingen effekt på daglig tilvækst
- Lidt dårligere foderudnyttelse ved de lave lysin niveauer i den lave vægt kategorier (30-50 kg)
- Stigende kødprocent ved stigende lysin niveau
- ekstra lysin øger ikke N retentionen

Lysin niveauet kan reduceres inden for de undersøgte intervaller

- Foderpris vs. afregning af kødprocent

Vær dog opmærksom:

- Ved problemer med halebid og øresår
- Ved høj foderudnyttelse

Alternative græsblandinger til drægtighedsfolde – projekt om regenerativt landbrug

Græsblandingerne er sammensat med henblik på at:

- Forlænge græsdækket i foldene
- Øge græssets foderværdi
- Øge næringsstofoptaget
- Gavne jordstrukturen
- Bidrage med diversitet til søerne

Del af 4 årig projekt (2025-2028)

Foto Sarah-Lina Aagaard Schild

Alternative græsblandinger til drægtighedsfolde

Projektet vil i år følge drægtighedsmarkerne på 2 besætninger, hvor der i alle folde er sået hhv.:

- Standardblanding
- Standardblanding + urter
- Standardblanding + urter + katost

Fokus i år bliver bl.a. på:

- Søernes græsningsadfærd – hvad vil de æde?
- Græssets kvalitet (foderværdi)
- Græssets slidstyrke
- Græsmanagement

Managementsystem til dagligt tilsyn hos økologiske grise i vækst

Løfte dyrevelfærden for grise i vækst ved at optimere managementsystemet, herunder det daglige tilsyn, via en digital platform

- Øge sundhed og trivsel
- Reducere andelen af overtrædelser i kontrollen
- Øge arbejdsglæden

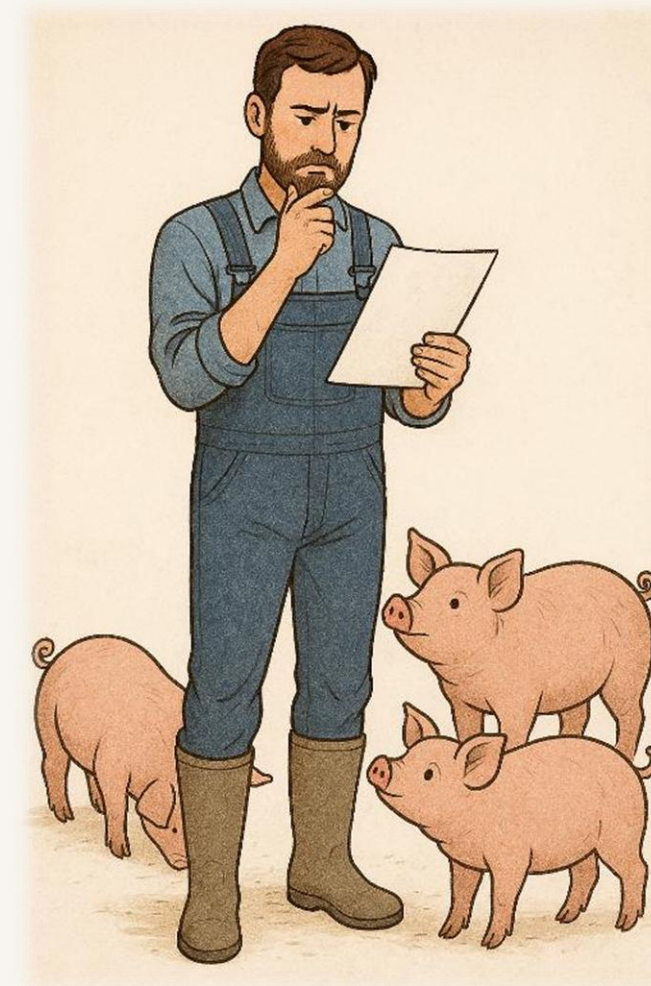
2 årigt projekt (2026-2027)

Foto: Rikke Thomsen

Aktiviteter

- Indsamle eksisterende viden og udarbejde nye brugervenlige materialer → instruktionsvideoer, vejledninger, registreringsskemaer mm
- Identificere barrierer der gør at kendte managementtiltag ikke implementeres i praksis
- Udvikle digital platform
 - Struktur på arbejdsopgaver
 - Udnytte minimal tid optimalt
 - Viden og vejledning samlet ét sted
 - Brugervenlig og lettilgængelig platform

- i samarbejde med
adfærdsdesigner (ØL),
kommunikationsfolk (ICOEL) og
Digital Concept Developer
(SEGES Digital)

PenMap – a Multi-faceted Approach for optimizing organic pig PENs with species-specific solutions

Formål:

- 1) at øge andelen af økologiske grise, der udviser artsspecifik adfærd i løbegårdene
- 2) at reducere ammoniakemissionen (NH_3) fra grise, gennem en reduktion af det tilsølede gulvareal.

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Munch's Økologi

PenMap

Zone-inddeling skal sikre funktionelle områder

Viden fra tidligere forsøg og fra udlandet inddrages

Massebalanceberegninger skal et tal for fordampningen fra udearealerne

Vi håber I også vil bidrage med jeres erfaringer!

Workshop til sommer, der rundsendes invitation bl.a. via ICOEL's nyhedsbrev & icoel.dk

Tak for opmærksomheden

Du kan følge os og tilmeld dig vores nyhedsbrev på
WWW.ICOEL.dk